
SIYASİ KRİZ İÇİNDE ARNAVUTLUK - 6 MAYIS 2010

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Erhan Türbedar, TEPAV Dış Politika Analisti

TRT, 6 Mayıs 2010

1 Mayıs 2010da Arnavutlukun başkenti Tiranda, muhalefetteki Sosyalist Partinin yandaşı olan binlerce kişi hükümet karşıtı gösteri düzenledi. İktidarın başını çeken Demokratik Partiyi Haziran 2009deki seçimde hile yapmakla suçlayan göstericiler, oyların yeniden sayılmasına ilişkin taleplerini bir kez daha dile getirdi. Sosyalist Partinin lideri Edi Rama, talepleri dikkate alınmadığı sürece protesto gösterilerine devam edeceklerini duyurdu. Diğer taraftan, hükümete baskı yapmak amacıyla, Sosyalist Partiden 22 milletvekili, 180 parti sempatizanı ile birlikte açlık grevini başlattı.

Arnavutluk, Balkan ülkeleri arasında bağımsızlığına daha geç kavuşmuş, komünist rejimin ise en uzun süre hakim kaldığı bir ülkedir. Geçmişte iç çalkantılarıyla ve canlandırılmaya çalışılan ekonomisiyle gündemde yer alan Arnavutlukta, politikacılar sık sık halkın gerçek sorunları ile pek fazla uğraşmadıkları yönünde suçlanıyor. Arnavutluk siyasi sahnesinin en büyük sorunu, parti yönetimleri arasındaki diyalogun zayıf olmasıdır. Siyasi partiler arasındaki saldırgan ve kaba suçlamalar 1990dan beri devam ediyor.

Arnavutluk politikacılarının temel özelliklerinden biri, kaybettikleri seçimlerin sonuçlarını tanımakta zorlanıyor olmalarıdır. Seçimleri kaybeden tarafın, karşı tarafın zaferini tanımadığını açıklaması, Arnavutluk örneğinde yaygın bir hadisedir. Nitekim benzer bir durum 28 Haziran 2009-a Arnavutlukta düzenlenen seçimle ilgili de yaşanıyor. Hatırlatmak gerekirse, Arnavutluk Başbakanı Sali Berişanın liderliğindeki Demokratik Parti söz konusu seçimde, diğer koalisyon ortaklarıyla birlikte, 140 kişilik Arnavutluk meclisinde 75 sandalye kazanmayı başarmıştı. Haziran 2009 seçimini gözlemleyen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı-AGİT, seçimlere ilişkin uluslararası standartların tümüne uyulmadığını belirtmekle birlikte, seçim sürecini bir önceki seçimden daha iyi olarak nitelemişti. Küçük bir oy farkıyla seçimleri kaybeden sosyalistler ise oyların yeniden sayılması talebini gündeme getirdi. Talepleri dikkate alınmayınca, sosyalistlerin aylar süren meclis boykotu başladı. Seçimde hilenin yapıldığına dair delillere sahip olduklarını iddia eden Sosyalist Partinin lideri Edi Rama, geçtiğimiz aylarda ülkede birçok protesto gösterisi düzenledi. Ancak 1 Mayıs 2010daki protesto gösterisi en geniş katılımlı oldu. Muhalefetin iddialarına göre 1 Mayısta yaklaşık 200 bin kişi hükümeti protesto etmek için Tiran sokaklarındaydı.

Daha önce Arnavutluk Cumhurbaşkanı Bamir Topi ve Avrupa Konseyi temsilcileri Arnavutluk iktidarı ve muhalefeti arasında arabuluculuk etti, ancak taraflar tutumlarından taviz vermedi. Başbakan Berişa Haziran 2009daki seçime ilişkin bir meclis soruşturulmasının açılmasını kabul ediyor, oyların yeniden sayılmasına ilişkin muhalefetin talebini ise kanunsuz bularak reddediyor. Edi Rama iktidarı ülkede siyasi ve ekonomik krize neden olmakla, ayrıca ülke fonlarını kötüye

kullanmakla ve rüşvete bulaşmakla suçluyor. Berişa ise meclisi ve reform sürecini boykot eden Sosyalist Partinin, bu şekilde ülkenin Avrupa Birliğine üyelik sürecini tıkamakta olduğunu söylüyor.

Bir genelleme yapmak gerekirse, uluslararası topluluk açısından, Arnavutlukta seçimleri kimin kazanacağı değil, seçim sonuçlarının ilgili taraflarca kabul edilip edilmeyeceği hususu daha çok önem taşıyor. Bu günlerde ise Brüksel Arnavutluk siyasi liderlerini, yönetimi paylaşmayı, diyalog içinde bulunmayı henüz yeterince öğrenmemiş olmakla suçluyor. Ayrıca ülkenin içinde bulunduğu siyasi kutuplaşma, ekonomik sıkıntılar ve ülkede derin kök salmış olan yolsuzluklar yüzünden, Brüksel, Arnavutlukun Avrupa Birliğine üyelik sürecinin daha fazla geciktirilebileceği uyarısında bulunuyor. 22 Nisan 2010 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan bir bildiride, Arnavutlukta siyasi diyalogun var olmadığı, meclisin çalışmıyor olmasının demokrasi açısından bir kaygı oluşturduğu ve ülkenin Avrupalı geleceği için mevcut siyasi krizin 10 Mayıs 2010 tarihine kadar giderilmesinin önemli olduğu belirtiliyor. Günümüze kadar Berişa ile Rama bir siyasi uzlaşmaya varma konusunda pek başarılı olamadı. Siyasi krizin aşılabilmesi durumunda ise Arnavutluk istikrarsızlık ülkesi olarak tekrar dünya gündeminde yer alacaktır.

Kaynak/Source: